

ZÁLOM, Pavel: *Vliv dobových okolností na působení slovenského faktoru a na jeho roli při volbě Gustáva Husáka do čela KSČ – srovnání s volbou Alexandra Dubčeka*. Bakalářská práce. FSV UK, Praha 2012, 58 s.

Bakalářská práce má všechny formální náležitosti kladené na tento druh textu, vyhovuje rozsahem, poznámkový aparát je bohatě a správně využit, rozsah užití literatury je dostatečný a k tématu reprezentativní, další požadované náležitosti jsou uvedeny.

Samotná práce se velmi nesnadno hodnotí. Což možná vyplývá i ze samotného názvu, který nedává tak úplně jednoznačnou odpověď o vlastním obsahu. Rozhodně to není práce o volbě G.Husáka do funkce prvního tajemníka, jakkoliv je to samozřejmě v textu zpracováno. Konfliktu mezi Novotným, Dubčekem a Husákem je věnována přinejmenším stejná pozornost jako dění mezi srpnem 1968 a dubnem 1969. Vzhledem ke zvolené komparativní metodě je to jistě nutné, přece jen se však zdá, že v konečném důsledku je „slovenský faktor“ popsán výrazně významněji pro volbu Dubčeka než pro volbu Husáka, respektive je zřetelnější jakou hrál roli. Autor také pravděpodobně přišel s vlastním přístupem ke komparaci v podobě tzv. konfliktního, saturačního a nátlakového faktoru. To je legitimní přístup, ovšem zvolená metoda má pro čtenáře určitá úskalí. Tím prvním je nutnost definici přijmout a brát ji jako platnou, což je vzhledem k její stručnosti (s.15) někdy obtížné. Za druhé pak toto pojetí vede k tomu, že určité události se v textu vyskytují až příliš často, znovu a znovu užívány pro doklad „konfliktu“ či „nátlaku“. Mám dojem, že určité sražení by textu rozhodně prospělo. Někdy bezesporu zajímavé postřehy jsou utopeny v přemíře trochu ornamentálních slov a jejich osvobození ke čtenáři není úplně snadné. S tím souvisí i autorův styl, možná zbytečně nadužívající cizí slova (to je ovšem autorská věc) a občas i přespříliš dlouhé věty.

Přestože se práce nesnadno čte, nelze tvrdit, že by nebyla přínosná. Autor se sice někdy dopouští zjednodušení, případně přebírá z literatury údaje, které jsou možná kontroverzní, obecně však platí, že text je podložený a provedená analýza smysluplná. Některé věci lze sice těžko doložit (vědomé užití problému federalizace sovětskými vůdci k nastolení normalizace), respektive možná by potřeboval více důkazů, ale v analytické rovině se autor s tématem vyrovnal na úrovni. Například zachycení proměny Husákových postojů je nepochybně výborně zpracováno, stejně jako jeho role v zablokování kandidatury J.Smrkovského do čela FS.

Základní námitka vůči práci je ovšem absence analýzy samotné volby Husáka v dubnu 1969, kde by bylo zapotřebí konkrétněji rozebrat dění na zasedání ÚV a skutečně popsat například postoje slovenských delegátů a užití „národního faktoru“. To přece jen chybí. Dále

se pak v práci vyskytují určité nepřesnosti. Těžko tvrdit, že „po vyhlášení vítězství socialismu v zemi se zhroutilo plánované hospodářství“ (s.17), nevím, jak si vyložit větu o předsednictvu ÚV KSČ „do roku 1963 určovali personální obsazení jeho členové“ (s.18), stejně tak pochybuji, že se Novotný bál o „princip demokratického socialismu“ (s.25). Občasnou nesrozumitelnost lze demonstrovat třeba na vymezení role slovenského „národního hnutí“, které prý „v úloze nátlakového faktoru stálo na pravé straně rovnice oproti faktoru saturačnímu a konfliktnímu“ (s.29).

Shrnuji: práce je v celé řadě postřehů přínosná a naprosto obhajitelná. Prospěla by jí však lepší strukturace a určité redakční změny, které by vedly k lepší srozumitelnosti. Podle průběhu obhajoby navrhuji hodnocení velmi dobře nebo dobře.

V Praze dne 12.6. 2012

Jaroslav Cuhra, Ph.D.